

ಸಂಪುಟ ೫

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೪೬

ಸಂಚಿಕೆ ೭

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಭಾರತೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಜನಗಳ ಪೂರ್ಣ ಸಹ ಕಾರದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಂಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅನುಪಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಪೂಜ್ಯ ಬಾಪುಜೀಯವರಿಗೆ, ಇದೊಂದು ರಸ ನಿಮಿಷ. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ತನುಮನಗಳನ್ನು ಧಾರೆಹೊಯ್ದ ಲಾಲಾ ಲಜಪತ್ ರಾಯ್, ಚಿತ್ತರಂಜನ ದಾಸ್, ಮೋತೀಲಾಲ್ ನೆಹ್ರೂ ಇವರುಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಧರ್ಮ. ಹಾಗೂ ಬಾಪುಜಿಗೆ ಬೆಂಬಲರಾದ ಪಟೇಲ್, ಜವಹರಲಾಲ್, ರಾಜಾಜಿ, ಅಜಾದ್, ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್—ಇವರುಗಳನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು.

ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ತೋರಿಸಿದ ಶ್ರೀಯುತ ವೇವೆಲ್ಲರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿನಗೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಧಿಸ ಹೊರಟ ಕೊರವಂಜಿಯು, ತನ್ನ ಪಾತ್ರವು ಅಲ್ಪವಾದರೂ, ಮರೆಯಬಾರದೆಂದು, ವಿನಯದಿಂದ ಬಿನ್ನವಿ ಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಚಕ್ರಾಧಿಸತ್ಯದ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಇಂದಿನ ದೇಶವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಸೋದರ ಮುಸಲ್ಮಾನರಿಗೆ ಅರಿವು ಬೇಗ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಜಗದೀಶನು ಕರುಣಿಸಲೆಂದು ಮನಸಾರೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವರ ಸಹಕಾರ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ದೊರಕಿದರೆ, ಪ್ರೌಢ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭಾರತವು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸಾಧಿಸುತ್ತೆಂಬುದು ಸಕಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾದ ವಿಷಯ.

ಜೈ ನಗುಮುಖದ ಹಿಂದ್.

ಕು ಹ ಕ ಡಿ ಗ ಳು

ಭಾರತದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಗಾಂಧಿ, ನೆಹ್ರೂ, ಭಾರತ ಕೈಂಠಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶ್ರೀಯುತ ವೇವೆಲ್ಲರಿಗೆ ಬಲು ಸಂತೋಷವಾಯ್ತಂತೆ

* * *

ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿ ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಚರ್ಚಿಲ್—
—ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಕಾದಾಡಿ ಈಗ ?—ಸಮಯಬಂದಾಗ ಎಂತೆಂತಹವರು ಸಹ ವಾಸಿಗಳಾಗಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ ?

* * *

‘ ೪೦,೦೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಧೈರ್ಯ ’ ಎಂದು ಪೌರಹಿತ ರಕ್ಷಣಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ.

—ನಂಬಿದ ಚಿತ್ರಕಾರನೊಬ್ಬನು “ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತೆ ” ಎಂದು ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಆಗಲೇ ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾನಂತೆ.

* * *

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಂಗಾಮಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು—

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ನಿರ್ಣಯ.

—ಬರೋರು ಹೋಗೋ ಅವಸರ ನೋಡಿದರೆ, ಹಂಗಾಮಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

* * *

‘ ಅದೇಕೆ ಸಾಹೇಬರು ಹುಚ್ಚುಪಟ್ಟಿ ಕೂಗಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಅವರ ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಜಿನ್ನಿಲ್ಲವೇ ’ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ನೌಕರ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನಂದನಂತೆ —

—ದೇಹಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ - ಆದರೆ ದಾಹಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು.

* * *

ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಪ್ರಪಂಚ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

— ಶಿರೋನಾಮೆ-

— ಅಲ್ಲಿ ತನಕ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

* * *

ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರ ರಥದ ಚಕ್ರಗಳು.

— ಭಾಷಣದಿಂದ.

—ಅದಕ್ಕೇ - ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸುವುದು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳು.

* * *

ಉ ರಿ ಗಾ ಳು

“ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಹಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕನ್ ಸಿಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ 22354 ಜಪಾನಿ ಶಿಶುಗಳು ಜನಿಸಿವೆ” (ಪತ್ರಿಕೆ).....ಸಂಪೂರ್ಣಶರಣಾಗತಿ ಎಂದರೆ, ಇದು.

★ ★ ★

ಜಾಹಿರಾತು : “ ಮನೆ ಮಾಲೀಕರ ಸಂಘ (ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್)’ ಇವರ ಕಚೇರಿ ನಡೆಸಲು ಒಂದು ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೂಡಲೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

★ ★ ★

“ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ” (ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತದ ಪತ್ರಿಕೆ).....ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಯಾಣಕರರಬೇಕು.

★ ★ ★

ಮೋಟಾರ್ ಅನಾಹುತದ ನಂತರ ವಿಚಾರಣೆಗೆಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತರಲ್ಪಟ್ಟ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಸಾಲ್ಪರೂ, “ ನಾನು ಯಾರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾವೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ಸೀಟಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು ” ಎಂದರಂತೆ.

★ ★ ★

“ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಸ್ವರಗಳ ಅಸಾಂಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ” (ಶಬ್ದಪ್ರಪಂಚ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಿಂದ) ... ನಿಜ. ಒತ್ತದೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

★ ★ ★

“ ಹೆಸರು ಹೇಗಿದ್ದರೇನು ? ” ಎಂಬುದನ್ನು ಟ್ರೂಮನ್‌ರವರು ಜಗವರಿಯ ಸಾರಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.....ಜೆರ್ಚಿಲ್‌ರ ಉಪನ್ಯಾಸ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲೂ, ವಾಲೆಸ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲೂ.

★ ★ ★

ಚರ್ಚೆಲಾರವರು “ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬಣ್ಣ ಸೇಡು ”.....ಅವರಿಗೆ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಕಂಡರಾಗದು.

★

★

★

“ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ ” (ಭಾಷಣ).....ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಬಲವಂತ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

★

★

★

“ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪಟ ಕೀಟಧ್ವಂಸಿನಿ ದ್ರಾವಕವನ್ನು ಮಾರಲು ಜನ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೂಡಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬನ್ನಿ ” (ಜಾಹಿರಾತು)..... ಇವರು ಹೋಗುವತನಕ ಅವರು ಬದುಕಿರುತ್ತಾರೇನು ?

★

★

★

ಅಮೆರಿಕನ್ ಜೋಳವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಂಚುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಆ ದೇಶದ ಔಷಧಗಳ ಸ್ವಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ, ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ.

★

★

★

ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಜನ ದಾರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹಿಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿರುವರಂತೆ ಚೂರಿ ಭಯದಿಂದ, ಇರಬೇಕು. ಆದರೂ,

★

★

★

— O —

✠ ✠ ಎಲೆ ಮರೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ✠ ✠

— ೧ —

ತಮ್ಮಣ್ಣ ನವರು.

ಅಚ್ಚು ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಮ್ಮೂರು ತಮ್ಮಣ್ಣನವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳದವರು ಮಹಿಷಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅತಿ ವಿರಳ. ಅವರು ದಿನಾಂಕ, ಭೀಮನ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಪಂಪರನ್ನಾದಿ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕನ್ನಡಿಗರಂತೆ ತಮ್ಮಣ್ಣ ನವರೂ ಅತ್ತು ಕರೆದು ತೆವಳಿ ತೊದಲಿ ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು ಕ್ರಮೇಣ ದೊಡ್ಡವರಾದರು ಕೂಲೀಮಠ, ಕೂಲಿ ಇಲ್ಲದ ಮಠ, ಹಗಲಿಕ್ಕೂಲು, ರಾತ್ರಿಕ್ಕೂಲು ಇವುಗಳೆಲ್ಲದ ರಿಂದಲೂ ಸುದೂರವಾಗಿಯೇ ಅವರು ಎಳೆತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು ಸಿರಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶ, ಷ, ಸ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾರೂಪ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯತಃ ನುಡಿದವರು ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲು ತಮ್ಮಣ್ಣನವರೇ ಎಂದು ಚೇರ್ಮನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಲಾಜೀವಿಯೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮಣ್ಣನವರಲ್ಲಿ ಕಲೋ ವಾಸಕನನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಬಡಕಲಾದ ಮೈಕಟ್ಟು, ಕುರುಳೋಳಿ, ತೇಲುಗಣ್ಣು, ಅಶಾಂತ ಮುಖಮುದ್ರೆ, ವಿಕಟಾಟ್ಯಹಾಸ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಹೆಗ್ಗುರುತುಗಳೂ ಇವೆ. ವೇಷ ಭಾಷೆ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಪರಂಪರೆಯನ್ನೇ ಪರಿಪಾಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

ಕನ್ನಡ ಚಳುವಳಿಗಾರರೆಂದು ಕೋಡು ಮೂಡಿಸಿರುವರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ಕಿಂಕಾಪುಯುಗದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ತ್ರಿಕಾಲ ದಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರಾರ್ಹವಾಗಿಯೂ ಅನು ಕರಣಾ(ಸರಣಾ)ರ್ಹವಾಗಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪರಭಾಷಾ ದ್ವೇಷವೆಂದಲ್ಲ ಆಗಾಗ ತಮ್ಮ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಂಭಾವಣೆಗೆ ಖಾರ ಬೆರಸಿ ರಾಜಸಮಾಡಲು ಅವರು ಉರ್ದು ಶಬ್ದಗಳ ನೆರವನ್ನೂ ಬೇಡುವರು. ದಾವಾ ದಾಖಲೆ ಮೊಖದ್ದಮೆ ಮಹಜರು ಅಮಾನತ್ ಅನಾಮತ್ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ನಂಬಿದರೆ ಸೊನ್ನೆಯೇ ಗತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಬಲ್ಲವರಾಗಿದಾರೆ ಅದು ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನದೇವತೆ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತದ್ಭವಯುಕ್ತ ತರಬೇತನ್ನೂ ದಯಪಾಲಿಸಿರುವಳು ಇದು ಪುರಾ ಕೃತ ಪುಣ್ಯವಿಶೇಷ.

ಸಂತೆ, ಬಸ್‌ಸ್ಪಾಂಡ್, ಸಿನಿಮಾಟಿಂಟು ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಅಪ್ರತಿಮ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದಾರೆ. ಅಗಿನ ಅವರ ವಾಕ್‌ಸಂಪತ್ತು ತಲೆತಲಾಂತರದವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತೆ. ಅವರ ವಾಗ್

ವೈಖರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಷ್ಟೋಸಲ ನಮ್ಮೂರು ಅಮಿಲ್‌ದಾರರೂ ಕೂಡ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟಿದಾರೆ. ಆಶ್ಚೀಲಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಣ್ಣನವರದು ಪ್ರಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿ !

ತಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಅರಿತು ನುರಿತ ಕತೆಗಾರರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಸಾಕ್ಷೀಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಅವರ ಕಥನಕಲೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೆ ಬಿಗಳೂ ಬೆರಗಾಗಿದಾರೆ. ಮೊದಲಿಂದ ಕಡೆಯ ತನಕ ಹರಕು ಬಿರುಕುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕಥೆಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಳತೆ, ಸಹಜತೆ ಎರಡೂ ಸಮಸಮವಾಗಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕುಗಳಂತೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಸ್ಥಳವರ್ಣನೆ, ಗುಣದೋಷ ವಿಮರ್ಶೆ, ಭಾವ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಪಾತ್ರಸೃಷ್ಟಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಸಹೃದಯರನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವರು ಕಾದಂಬರಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಬಾಣ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆಹೋಗಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ, ಅಲ್ಲಿ ತಾಕುತ್ತೆ.

ತಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಎರಡನೆಯ ಆಶ್ರಮ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಈಗ ಕನ್ನಡ ಕುಲವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದಾರೆ. ಮನೆ ತುಂಬ 'ಕಂದ'ಗಳು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಗೆ ಬಗೆಯ 'ದೇವರ ನಾಮ'. ಅವೆಲ್ಲ 'ಶಾರ್ದೂಲ ,ವಿಕ್ರೇಡಿತ' ದಂತೆಯೇ ಆಟ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವರ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಪದಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಕುರ್ಚಿಗಳೆಲ್ಲ ತ್ರಿಪದಿಗಳು, ನೇತಾಡುವ ಜೇಡರೆಲ್ಲ ಅಷ್ಟಪದಿಗಳು, ಮನೆ ಒಳಗೆ ಸದಾ ರಾಮಾಯಣ ; ರಗಳೆ ; ನೀಲಾಂಬರಿ ಆಲಾಪನೆ ; ತಾಳ ; ನಾಟಕ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಣ್ಣನವರ ಕುಟೀರವೇ ಒಂದು ಸಂಕುಚಿತ ಸಾಹಿತ್ಯವಿಕಾರ ! ಅಭಿನಂದನೀಯ ಜೀವನ.

ತಮ್ಮಣ್ಣನವರು ಏಕೆ ಎಲೆಯ ಮರೆಯಲ್ಲಡಗಿದಾರೋ, ತಮ್ಮಣ್ಣನವರೇ ಬಲ್ಲರು. ಕಲ್ಲು ಬೀಳದಿರಲಿ, ಎಂದೋ ? ಕಾಗೆಗಳು ಕುಕ್ಕದಿರಲಿ, ಎಂದೋ ? ಹಣ್ಣಾದಮೇಲೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳೋಣವೆಂದೋ ? ಬಲ್ಲವರಾರು ?

ತಮ್ಮಣ್ಣನವರ ನಾಡಸೇವೆ, ನುಡಿಸೇವೆ ಇವೆರಡೂ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಸಾಗಲೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಹಾರೈಕೆ.

—ಪುಟ್ಟಸಾಮಿ

ದೊಡ್ಡ ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಬೆಂಚಲ್ಲಿ ಕೂರುವ ಭಾಗ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಚಿಕ್ಕಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಲ್ಲಿನಮೇಲೆ ಕೂರುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿ ದೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ, ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಬಳೇವೇಟೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮುಗಿಸಿ, ನನ್ನ ಚಿರಪರಿ ಚಿತ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ತು ಪರಿಹಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು ; ಕವಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ಕಂಡಂತೆ ದೂರದಿಂದ ಮೆಲು ನಡೆಯಲಿ, ಗೆಜ್ಜೆಗಳನು ಗಲಿರೆನಿಸುತ್ತ ನೆರೆಲಿಜ್ಜೆಯಿಂದ, ಹಾಡುವಾ ವಿಹಂಗಮಗಳ ಗೂಡಿಗಟ್ಟುತ, ಸಂಜೆವೆಣ್ಣು ಆ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೂ ಬಂದಳು. ತುಸುದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಯಿಂದ ಮಾರಾಮಾರಿ ಮಾತುಗಳು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ರೈಲಿಳಿದು ಬರು ತ್ತಿದ್ದ ಪರಸ್ಥಳದವರು ಎಡಬಲದ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲೆ ಕೈಕ್ ದೀಪಗಳು ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಿಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿನಸುಕು. ಮಸಕು

ಹೊಸಬಟ್ಟೆ, ಹಳೆಯಬಟ್ಟೆ ; ಹರಕು, ಥಳಕು ; ಬಡತನ, ಸಿರಿತನ ;— ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮಮಾಡುವ ಕತ್ತಲೆ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿತು. ಸಂಸಾರತಾಪತ್ರಯ, ಆಫೀಸ್ ಅವಮರ್ಯಾದೆ, ರೇಷನ್ ಸೆನ್‌ಸಸ್ಸು, ಹೆಂಡತಿಯ ಖಾಯಿಲೆ, ಅತ್ತೆಯ ಆಗಮನ, ಅಳಿಯನ ಅಭಾವ—ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತ ನಾನು ಕಲ್ಲಿನಮೇಲೆ ಕಲ್ಲಾಗಿ ಕುಳಿತೆ.

ನನ್ನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಆಗ ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದು ಕೂತುಕೊಂಡಿತು. ಆತನೂ ನನ್ನಂತೆಯೇ ಯಾವುದೋ ಪಾಪ ಪಂಜರದೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಡುವ ಸಂಸಾರಿಕನಿರ ಬೇಕೆಂದೆನಿಸಿತು ಇದ್ದಿಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮನೆ ದೊರೆಯ ಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ,—ಎಂದು ನಾನು ಅನುಮಾನಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಆತ ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ “ ಥತ್ ” ಎಂದ. ತದೇವ ರೀತ್ಯಾ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತಿಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ.

“ ಯಾಕೆ ? ಬೇಜಾರು ? ” ಅಂದೆ

“ ಬೇಜಾರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು, ಸ್ವಾಮಿ ! ಇಂಥ ಹುಚ್ಚುಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನನ್ನನ್ನ ಎಕ್ಕಡದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರೂ ಸಾಲದು ” ಎಂದ.

“ ಛಿ. ಛಿ. ಅಂಥಾದ್ದೇನಾಯಿತು ಈಗ ? ” ಎಂದು ಕನಿಕರಪಟ್ಟು, ಆತನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸರಿದೆ.

“ ಈಗತಾನೆ ಈ ಹಾಳೂರಿಗೆ ರೈಲಿಂದ ಬಂದೆ. ‘ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹೋಟೆ ಲಿಗೆ ಹೊಡಿಯಯ್ಯಾ’ ಅಂತ ಜಟೆಕಾಡವನಿಗೆ ಒಂದು ರೂನಾಯಿ ಮಾತನಾಡಿದೆ.

ನಾಲ್ಕೈದು ಕಡೆ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಹತ್ತಾರು ಗಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿ, ಕಡೆಗೆ ಅವನು ಯಾವ ನೋಬ್ಬನಕ್ಕೆಗೋ ಒಪ್ಪಿಸಿದ. ಒಂದು ರೂಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಬೀಗ ಹಾಕಿ, ಅರ್ಧಾಣೆಗೆ ನಶ್ಯ ತರೋಣ ಅಂತ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ರಸ್ತೆ ಸರಕ್ಕನೆ ಬಲಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಎಡಕ್ಕೆ ಹಾದು ಒಂದು ಚೌಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅರ್ಧಮೈಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೈಲಿ ಅಲೆದು ಡಬ್ಬಿ ತುಂಬಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೋಟೆಲ ಹೆಸರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸೂ ಇಲ್ಲ; ಕತ್ತಲೆ; ಕೂಡಲು ಜಾಗ ಇಲ್ಲ. ಚಳಿಯೋ ವಿಪರೀತ. ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವು. ”

“ ಪಾಪ, ಪಾಪ ” ಎಂದು ನನ್ನ ತುಟೀಮಿಾರಿ ಸಹತಾಪ ಹೊರ ಬಂತು.

“ ನಿಮ್ಮ ಮಾತಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆಯ ಧ್ವನಿ ಇದೆ, ಬಲ್ಲೆ. ಯಾವನೋ ತಿರುಕ ಕಾಸು ಕಸಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದಾನೆ ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಊಹೆ ! ನ್ಯಾಯ, ನೀವು ಅನುಮಾನಿಸೋದು. ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ, ರೂಂ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ಒಳಗಿರೋ 500 ರೂ. ನೋಡಿದ ಮೇಲಾದರೂ ನೀವು ನಂಬುತ್ತೀರೋ ? ಈಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಾನೂ ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸಾನೂ ಕೊಡಿ. ಅಗೋ, ಆ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟಮಾಡಿ, ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದು, ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ” ಎಂದು ಪಾರಾಯಣ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ.

ಅತ ನನ್ನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗಲೇ ಏನಗೆ ಭಿಕ್ಷೆವಾಸನೆ ಹೊಡೆದಿತ್ತು. “ ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಯೇನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಆ ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬಿ ಎಲ್ಲಿ, ತೋರಿಸಿ ” ಎಂದೆ, ತುಂಟತನದ ಜಂಬದಿಂದ ಆತ ಕಿಸೆಯೊಳಗೆ ಹುಡುಕಿದಂತೆ ನಟಿಸಿ, “ ಓ, ಅದನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡೆನೇ ? ” ಎಂದು ಗೋಳಾಡಿದ. “ ಆಯಿತು ನಿನ್ನ ಅವತಾರ ! ಹೊರಡು, ಇನ್ನು ” ಎಂದು ನಾಲಗೆಯಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ದಬ್ಬಿದೆ.

ಬಡಪ್ರಾಣಿ ಮರು ಮಾತಾಡದೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ಪರಾರಿ ಯಾದ

ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನಮೇಲೆ ಕೈ ಊರಿದೆ. ಕೈಗೆ ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬಿ ತಾಕಿತು, “ಹಾ!” ವಿನಾಕಾರಣ ಆ ದರಿದ್ರನಾರಾಯಣನನ್ನು ದೂರಿದೆಯಲ್ಲ, ಎಂದು ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿ ಚುಚ್ಚಿತು.

ಡಬ್ಬಿ ಸಹಿತವಾಗಿ, ರೀ, ರೀ ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಗೇಟಿನ ಕಡೆ ಓಡಿದೆ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆಯೂ ಸಾಲದೆಂದು ಅಂತರಾತ್ಮ ಹೇಳಿತು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ, ಆತ ಗೇಟಿನ ಹತ್ತಿರವೇ ಸಿಕ್ಕಿದ. “ ತಪ್ಪಾಯಿತು, ಸ್ವಾಮಿ ! ತಾವು ಇಂಥ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಂದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ .. ಇಕೊ ! ನಿಮ್ಮ ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬಿ....ಅಲ್ಲೇ ಕೆಳಗಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು,.... ಒಳ್ಳೇ ಪೀಕಲಾಟಕ್ಕೆ ತಂದಿರಿ

ನನ್ನನ್ನ .. ಕೊಳ್ಳಿ....ಒಂದು ರೂನಾಯೂ ಇರಲಿ....ತಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಡಿ
....ಆಯೋ ! ವಿಳಾಸಗಿಳಾಸ ಬಿಡಿ ಅಂದ್ರೆ ...” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿಗೆ
ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ.

ಪರಸ್ಪರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಆತನ ಹಾಗೆ ಎಂದಾದರೂ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಾಗ, ನನಗೂ
ನನ್ನ ಹಾಗಿನ ಉದಾರಿಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತಾರೋ, ಕರ್ಮ ಧಿಯರಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೆ,
ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತೆ. ಆಗ, ಯಾರೋ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು, ಶಾಲು ಹೊತ್ತು
ಮುದುಕರು, ನನ್ನ ಸೀತದ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು, ಆ ಬೆಂಚಿನಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿ, ತಡ
ಕಾಡಿದರು. “ ಕೂಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ ! ಮುಳ್ಳುಗಿಳ್ಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬನ್ನಿ ”
ಅಂದೆ.

“ ಅದಕ್ಕಲ್ಲ ! ಆಗಲೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಬುದ್ಧಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ..ಇಲ್ಲೇ ಕೂತಿದ್ದೆ....”

“ ಏನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟುಹೋದರೇನು ? ” ಅಂದೆ.

, ‘ ಹೂಂ ! ನನ್ನ ನಶ್ಯದ ಡಬ್ಬಿ ! ” ಎಂದರು, ಮುದುಕರು !

(‘ ಸಾಕಿ ’ ಕತೆಯ ಅಧಾರ.)

— 0 —

ರೇಷನ್ ಸೆನ್‌ಸಸ್

ಕಡಮೆ ಜನಹೊಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚು ಜನವಿರೆ ಲೇಸು,
ಒಡನೆ ಕರೆದುಣಿಸಿ ಯಾರನೋ ತೋರುವುದೆ
ಗಡಿಬಡಿಯ ಗಣತಿ—ಸರ್ವಜ್ಞ.

* * * * *
ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿಹರು, ಒಳಗಡೆಯೆ ಇಹರೆಂದು
ಇಲ್ಲದಾ ನರರ ಹೆಸರೇಳಿ ಪಡಿಸಡೆದು
ಮೆಲ್ಲುವವ ಮಿಲ್ಲ — ಸರ್ವಜ್ಞ

ಮೇಲುಕೀಳೆನ್ನುತಲಿ, ಕಾರ್ಡಿನಾ ಹೋರಾಟ
ಕಾಲೂರಿ ನಿತ್ಯಕ್ಕೂವಾಟ—ತುತ್ತಿನಾ
ಚೀಲಗೋಳಾಟ — ಸರ್ವಜ್ಞ.

— ಬಿ. ಸ್ವಾ.

== ಕಲಿಗನ್ ನಡೆ—ಕಳಿಗನ್ ನಡಿ ==

ಹೆಸರುಕಾಳು : ಅಥವಾ ಹಸುರು ಕಾಳು. ಈಜೆಗೆ ಇದ್ದರಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಭಕ್ಷ್ಯವಿಶೇಷವನ್ನು ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ದೋಸೆಯೆಂದು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಕಶಾಸ್ತ್ರ : ಕಾಕಾಪುಡಿಯುವ ನೀತಿಬೋಧಿನಿ—ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣ—

ಆಯುಷ್ಯೋರ್ಮ : ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಕರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೊರಮ.

ಕಾರೋಹಣ : ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಏರುವುದು. ಕಾರು 'ಅವೈ'ರುವುದು.

ಸ್ಕ್ವಾಡ್ರೆವರ್ : ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರಿ ವೈದ್ಯರು.

ಇಷ್ಯೆಮಾಣಿ : 'ಆನಂದಮೇನ್ . ಕೊಲ್ವಿನೆ' ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅತಿಥಿಸತ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಮಾಣಿ.

ಪುರೋ'ಹತ' : ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ ಹೌದು, ಅದರೂ ಅರ್ಥ ಅನಿವಾರ್ಯ.

'ಪುತ್ರವ್ಯವಹಾರ' : ಪುತ್ರನ ಪತ್ರಗಳು ವ್ಯವಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬೇತಾಳ : ತಾಳ ತಪ್ಪಿ ಹಾಡುವನ.

ಹಂದೀಖಾನೆ : ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಹೊಟ್ಟೆ.

ಅಭಿಷೇಕಿಸು : ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಕೈಕುಲುಕುವುದು.

—ಟೀಯಸ್ಸಾರ್.

—ಏನಿ, ನೀವು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಚಪಾತಿಯೋ ಚಕ್ಕಳವೋ ?

ಫ್ರೊಪ್ರೈಟರ್—ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆನಾಡಿ ಸಾರ್, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಬಂದರೆ ಚಪಾತಿ—

ಕುಮಾರಿ ಸರಸು ಹಾಡಿದಳೆಂದರೆ
ಬೊಂಬೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೆದರುವುವು.

..... ಹೊಸ ಕಾಲದ ಪಲ್ಲವಿಗಳು

ಕಂಡು ಕಂಡು ನೀಯೆನ್ನ ಸೀಟೆಲ್ಲ ಎನುವುದೇ

ಕಂಡಕ್ಕರೇಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಬಸ್ತೋತ್ತಮಾ... ..(ಶಹನ)

ಆಡಿಸಬ್ಯಾಡವೋ ತಲೆಯ | ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗೀತಕ್ಕು

ಕುತ್ತಿಗೆ ಉಳುಕಲು | ನೋವು ಬ್ಯಾರೇ ಹಯನದನ ||....(ಸಿಂಧು ಬೈರವಿ)

ವೃಥವಲ್ಲವೆ ಜನುಮ | ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕದೆ.... ..(ಅಸಾವೇರಿ)

ಕಲಿಕತೆಯಲಿ ನರಕಾಟವ ನೆನೆದರೆ

ಕುಲಕೋಟೆಗಳು ಕೃದ್ಧರಿಸುವವೋ, ರಂಗಾ(ಜೆಂಝಾಟಿ)

ಭತ್ತಿಯನು ಪಿಡಿದವರು ವೆನ್‌ಷನ್ನ ಧಾರಿಗಳೇ

ಟೀವುಕತ್ತರಿಯವರು ಕ್ಲಾತಿಸಾ ಕಳ್ಳರೇ..... (ಮಾಯಾಮಾಳವಗೌಳ)

ಸರ್ವೆಯು ಡಿಪೋವಿನಲೆಲ್ಲಾ

ಮಂಗಮಾಯವಾಯಿತಲ್ಲಾ(ಅನಂದ ಭೈರವಿ)

—ಬಿ. ಸಾ.

ಸಂಸಾದಕರೆ!

ಸ್ವಾಮಿ !

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಈರೀತಿ ಸಂಜೋಧಿಸಿರುವುದು ಕೇವಲ ನನ್ನ ಸಭ್ಯತೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರ ದಿಂದ ; ನಿಮ್ಮ ಸಭ್ಯತೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದಲ್ಲ, ನೆನಪಿರಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ! ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಾಸ್ಯಬಾಣಗಳಿಗೆ ನಾನಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪಶುಗಳೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೇನಿ ? ನನಗೇನು ಈ ಪಿತೂರಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತ ತಿಳಿದಿರೋ ? ನಿಮ್ಮ ಮೊತ್ತಮೊದಲನೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದಲೂ ನಾನು ನೋಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನೇ ಲೇವಡಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ! ನನ್ನ ಮೇಲೆಯೇ ಜಿದ್ದುಬಿದ್ದು ನಗುತ್ತೀರಿ ! ಇದು ತೀರ ಅಕ್ಷಮ್ಯ S. P. C. A. ಸಂಘದವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವೃಥಾ ಕಾಗದ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತೀರಲ್ಲಾ, ಒಬ್ಬ ಬಡಪಾಯಿಯನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಮಾಸಿಕೆಯ ತಳಪಾಯ ಮಾಡಿದೀರಲ್ಲಾ—ಎಂದೆಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಬರೆಯೋಣ ವೆಂದು ನೂರಾರು ಸಲ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ, “ಶಾಂತಮುಲೇಕ” “ತಾಳಿ ದವ ಬಾಳಿಯಾನು” ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾರ್ಯೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಕೊರವಂಜಿಯಲ್ಲಿ ‘ನೀಕು ಅಂತ ಬಾಗ ಕ್ರಾಪು ಉಂದಿ’ ಎಂಬ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನೇ ಉದ್ಧರಿಸಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿ ನನ್ನನ್ನ ಬಯಲಿಗೆಳೆದು (ಅಲ್ಲಿ ! ನಾನು ಕೆವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರೋ ಹತ್ತುಕಡುಕ ನ್ನೇಕೆ ಆ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ ? ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಲಿ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲವೇನೋ ?) ಸತಾಯಿಸಿ ಸುಸ್ತುಮಾಡಿ ...!

ನೀವು ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬೆಪ್ಪುತಕ್ಕಡಿ, ಬೂದುಗೆರೆ ಟೋಪಿ, ಹರಕು ಬಟ್ಟೆ, ವಿಗ್ರಹ, ತೊಳೆದ ಭಂಡ, ಸಣಕಲು ಸೈಂಧವ, ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೀಯಾಳಿಸಿ ದೀರಿ. ಈ ಊರಿನ ನನ್ನ ಪ್ರಾಪ್ತಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ನಾನು ಎಳೆತನದಲ್ಲಿ “ಕರೆದ ಬಾಣಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕಿದ ಎಣ್ಣೆ ಕೆಂಪು” ಬಣ್ಣವಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀವೂ ಅದೇ ಮಾತನ್ನೇ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಇನ್ನೂ ರಿಗೋ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಒಳ ಮನುಷ್ಯ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ? ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ !

ನೀವು ಹಿಂದೆ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿದ ‘ಶುನಕಾನುಭವ’—ನನ್ನದು ! ವಕ್ರಪುಚ್ಚ ಎಂದರೆ, ನಾನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರು ? ಹೇಳಿ ! ವಿಶ್ವಪಿತೃನಾಡುವಿನ ಬಾತ್ಮಿದಾರ ಎಂದು ನೀವು ಎಷ್ಟುಸಾರಿ ಕೊಂಕಣ ಸುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಆ ಕಥೆ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡದೆ ಇರದು. ಬಾದಾಮಿ ಹಾಲಿನ ಗೋವಿಂದಸಾಮಿ ಎಂದು ನೀವು ನನ್ನ ಸಾಪಾಡ್ರಾಮದ

ದುರಂಶ ಧೃತ್ಯವನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಗುಲಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವಿರಾದರೂ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ, ನಾನೇ ಅವನು ಎಂದು ಸಾರಿಬಿಟ್ಟರು, ಗೊತ್ತೇನು ? 'ಪಾಂಡುವಿನ ಪದ್ಯವಾಚನ' ವಂತೆ ! ಯಾರದು ಆ ಪಾಂಡು ? ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೆ ? ನನ್ನ ಗೋಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲವೆ, ನೀವು ಅಣಕಿಸಿರುವುದು ? “ ನಾಸಿಕದ ಕೆಳಗಡೆಯ ಮಿರುಮಿರುಗುವ ಮೀಸೆ ” ನನಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರಿಗುಂಟು ?

ನನ್ನಮೇಲೆ ' ಗಂಡೊಪ್ಪಿಸುವ ಹಾಡ 'ನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀವು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅಪಮಾನಮಾಡಿದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ದೇವರೇ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲಿ ಗಂಟೊಪ್ಪಿಸುವ ಹಾಡು ಹೇಳಿಸಲಿ ! ಆಫ್ರಿ ! “ ತುಂಬ ಖಾಯಿಷ್ಟಿನಲಿ ಕೂಳ ಗದುಕು ” ಅಂತ, ಮೂರುವರ್ಷ ಮಾವನಮನೇಲಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು, ನೀವು, ಶ್ರೀಮಂತ ಸಂಪಾದಕ ಮಹಾಶಯರು, ಹೀಗೆ ಮೂದಲಿಸುವುದೇನಿ ?

' ಬಯ್ಯಾರಿ ' ಎಂದು ನೀವು ಅನರ್ಥಕೋಶದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದಾಗಲೇ ಅಂದು ಕೊಂಡೆ, ಅವಳನ್ನೂ ನೀವು ಬಿಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ, ಅಂತ. ನಿಮ್ಮ ಕುದುರೆ ಕಷಾಯ, ರಾವಣಭಾತ, ಹೋಮಂ ವಾಟರ್—ಎಂಬ ಪೀಯಾಳಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಿದಮೇಲೆ, ಅವಳೂ ಕೆರಳಿ ಕಾಳಿಯಾಗಿದಾಳೆ. ಹುಷಾರಾಗಿರಿ. “ ಸಾಯಬಡುವೆನು ಎನುತ ಚಿಮ್ಮುತ, ಅಣ್ಣ ಬರುವನು ಹೊರಗಡೆ ” ಎಂಬ ಶಿಶುಗೀತೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮಗ ಚಿಕ್ಕಾನೆ ಬರೆದಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ನೀವು ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದ್ವೇಷ ತಂದಿರಿ. ಆ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಚಿಕ್ಕಾನೆ ಅರ್ಥಗಂಟಿ ಸದೆಬಡಿದೆ. ರಾಸ್ಕಲ್ ! ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ, ' ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಗ್ರಹಣ ಹಿಡಿದದ್ದು ' ಎಂಬ ಕಥೆಯೂ ನನ್ನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಲಲಿತು ಬರೆದದ್ದಿರಬೇಕು. ಕಂಟೋನ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ತೆತ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು ?

ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ತಲೆತೂಗುವ ನನ್ನನ್ನು ' ಜೀವನ್ ಸುಪ್ತ 'ದಲ್ಲಿ ಬೀದಿಗೆಳೆದಿರಿ ! “ ಬೋಲಬೋಲ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣ ” ಅಂದರೆ, ನಾನೇ ಎಂದು ಈ ಊರಿನವರೆಲ್ಲ ಕೇಕೆ ಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“ ಸಕ್ಕರೆ ಇದ್ದವ ಸೋದರಮಾವ ” ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ನವೀನಗಾದೆ ಅಚ್ಚಾದ ಮೇಲಂತೂ, ಕೊರವಂಜಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಸ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನೊಬ್ಬ ರೇಷನ್ ಗುಮಾಸ್ತೆಯ ಸೋದರಳಿಯ. ನನ್ನ ಚಾಕರಿ ಜೀವನವನ್ನೂ ನೀವು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೂ ಬರೆ ಎಳೆದಿದ್ದೀರಿ. ' ಗುಮಾಸ್ತರ ಲಾವಣಿ 'ಗೆ—ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಿ !—ನಾನೇ ತಾನೆ, ನಾಯಕ ? “ ಸಾಹೇಬರ ಮನೆಗಳಲಿ ಸೊಂಟ ಡೊಂಕಾಗುವುದು ” ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನೇ ಮೊನ್ನೆ ನನ್ನ ದರ್ಜಿಯವನೂ ಹೇಳಿದ್ದ. “ ಬಾಲಮುಚ್ಚಿ ಕೂತ

ಬೆಕ್ಕು” “ ಮಂಕ ” “ ಮಡೆಯ ” ಮುಂತಾದ ನಿಮ್ಮ ಬೈಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮಾನನಷ್ಟದ ಮೊಖದ್ವಮೆಯೇ ತಕ್ಕ ಶಾಸ್ತಿ.

ಕೊರಳೇನೋ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ ; ಆದರೆ, “ ಕೊಯ್ಯುವವರು ಕಡಿಮೆ ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ನೀವು, ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಕೊರಳನ್ನೇಕೆ ಕೊಯ್ಯುವಿರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಹಿಂಸಾಕ್ರಮವನ್ನು ಗಾಂಧಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ, ಹುಷಾರ್ ! ಹೆಚ್ಚೇಕೆ ? ಇದು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ! ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ,.... .. ನನ್ನ ಲಾಯರ್ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನನ್ನ ಮಾನನಷ್ಟಕ್ಕೆ ದಾವ ಹಾಕುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಮಾನನಷ್ಟ ಕ್ಯಾದರೂ, ದಾವ ಹಾಕೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

—ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿ. ಮೈಲಾರೈಯ್ಯ

—೦—

ಕರೀ ಬಾವುಟ

ಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಪಜಯ ಹೊಂದಿದ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಕ ಗೊಂಡ ಸಂಜಯನು—

ಎತ್ತಣೇಕಾದಶ ಚಮೂಪತಿ |

ಎತ್ತಣೇ ಏಕಾಕಿ ತನತಾ |

ನೆತ್ತಹಮಗಜರಥಪದಾತಿನ್ಪ್ರಾತರೋಹಕ ರತಿಶಮದಸುಳಿವು ||

ಎತ್ತಣೇ ಕೊಳುಗುಳದ ಕಾಲ್ನಡೆ |

ಎತ್ತಣಾದವಣಭಿಮುಖತೆ ಬಳಿ |

ಕೆತ್ತಣಪಜಯ ವಿಧಿಯಘಟಿಣೆ ನೃಪಾಲ ನಿನಗೆ ! —||

ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಡಲು, ದುಃಖದಿಂದ ಕಡಡಿದ ಮನದಿಂದ ದುರ್ಯೋಧನ ಮಹಾ ರಾಜನು—

ಕೇಳು ಸಂಜಯ ಪೂರ್ವಸುಕೃತದ |

ಶಾಲಿವನ ಒಣಗಿದೊಡೆ ಭಾರಿಯ |

ತೋಳಗುತ್ತಿದ ಜಮದಸಿರಿ ಮಂಗಳವದಾಂಟಿದೊಡೆ ||

ಬಾಳಲಿಪಿಗಳ ಲೆಖ್ಪವನು ಪ್ರತಿ |

ಕೂಲನಿಧಿಪಲ್ಲಟಿಸಿ ಬರೆದೊಡೆ |

ಹೇಳಿ ಫಲವೇನು ! ||

ಎಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಟ್ಟನಂತೆ.

—ಬಿ. ಕೆ. ಶಿ.

== ಮು ದ್ರಾ ರಾ ಕ್ಷ ಸ ==

—o—

ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಮಾಡಿ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಖರ್ಚನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಭಾಯಿಸಿದರು. ಕೇಳಿ ಕೇಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಕಂತೆ ಕಂತೆ ನೋಟು ; ಕಂಡಕಂಡವರ ಕಿಸೆ ತುಂಬ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುಗಿ ನೋಟುಗಳು. ರೂಪಾಯಿ ಅಗ್ಗವಾದಾಗ, ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿತು. ಕರೀವೇಟೆಯವರೆಲ್ಲ ಜರೀವೇಟದವರಾದರು. ನಾತಾಂಬರದವರು ಪೀತಾಂಬರ ಉಟ್ಟರು. ಅಸ್ವ ನೆಟ್ಟ ಸಾಲದ ಮರವೆಲ್ಲ ಒಣಗೇ ಹೋಯಿತು. ಮೂರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಮೂವತ್ತು ಕೊಟ್ಟು ಒಡನೆ, ವಸ್ತ್ರ, ಹೊಲ, ಗದ್ದೆ, ಮನೆ, ಮಡದಿ, ಸಂಪಾದಿಸಿದರು. ಕೊಡುವವರನ್ನು ಕಂಡಮೇಲೆ ಮಾರುವವರು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೆ ? ಇವತ್ತು ನೂರು, ನಾಳೆ ಸಾವಿರ—ಹೀಗೆ, ಕೇಳಿದರು ; ಪಡೆದರು. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿತು. ಏರಿ ದಷ್ಟೂ ಕೊಟ್ಟು, ಕೇರಿಕೇರಿಯಲ್ಲೂ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಿದ್ಧ.

ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಕೆಲಸ ಅಹೋರಾತ್ರಿ ಚುರುಕಿನಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಲೆ ಏರಿದೆ ಎಂದು ಜನರು ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮತ್ತೊಂದಿಷ್ಟು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅವರ ಕಿಸೆಗೆ ತುರುಕಿದರು. ಚಾಕರಿಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ, ಬೋನಸ್ಸು, ಅಲೋಯನ್ಸು, ಅಡ್ವಾನ್ಸು, ಪೆನ್‌ಷನ್‌ದಾರರಿಗೂ ಭತ್ಯ, ಬಾಡಿಗೆ, ಕೂಲಿ, ಸಂಬಳ—ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಜೋಬಲ್ಲೂ ಹಣ. ಅವರೆಲ್ಲ ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದರು. ಮಾರುವವರು ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡರು. ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳೋಣವೆಂದರು. ಕೇಳಿದರು. ಪಡೆದರು. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿತು. ಹಾಹಾಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಮುಷ್ಕರದ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಮತ್ತೊಂದಿಷ್ಟು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದರು. ಮಿಕ್ಕವರು ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಾಗಿ ಕಿಸೆಗೆ ತುರುಕಿಕೊಂಡು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿದರು. ಹಣ ಅಂದರೆ ಇಷ್ಟು ಅಗ್ಗವಾಗಿರೋವಾಗ, ಹಿಂದಿನ ಬೆಲೆ ಸಾಲದೆಂದು ಮಾರುವವರು ಮತ್ತೆ ಬೆಲೆ ಏರಿಸಿದರು. ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಗಾರ, ಹೆಂಡತಿ ಸೀರೆಗೆ 300 ರೂ ತೆತ್ತ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತಾಫೇದಾರ ಪಂಚೇರು ಬೆಣ್ಣೆಗೆ 7 ರೂ. ಕೊಟ್ಟ. ಏವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಪಂಚೇರು ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ತೆತ್ತ.....ತೆರಬೇಕಾಯಿತು.

“ಅಯ್ಯೋ ! ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಏರಿದೆ, ವಿವರೀತ ಏರಿದೆ” ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಡೆಪ್ಯುಟೀಷನ್‌ಗಳು, ಮೆಮೊರಾಂಡಂಗಳು, ಕಮಿಷನ್‌ಗಳು, ಮೂಗರ್ಜಿಗಳು,

ಮಾಟಿಂಗುಗಳು. ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚುವುದು, ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿಸಿ, ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದುವರ್ಷದ ಸಂಬಳ ಉಂಡೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ—ಎಂಬ ಕೂಗು. ಕೊಟ್ಟರು ; ಇಮ್ಮಡಿಸಿದರು. ಕೆಸೆಗಳೇ ಸಾಲದು, ನೋಟುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಪೇಟೆಗೆ ಬಂದು, ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಓಡಾಡಿದರು. ಬೆಣ್ಣೆ ತರೋಣ ಎಂದರೆ, ಆಗಲೇ ಹತ್ತುರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಕಾಯಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು. ಸೀರೆ ತರೋಣವೆಂದರೆ, 400 ರೂ. ಕೊಡೋದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ, ವರ್ಷದ ಗಂಟು ಬಂದವನೊಬ್ಬ. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ವಿಸರೀತ ಏರಿದೆ, ಎಂಬ ಆರ್ತಧ್ವನಿ.....

ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಬಲವಾಯಿತು. ಉರಿಯುವ ಬೆಂಕಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಸುರಿದಹಾಗೆ, ಏರುವ ಬೆಲೆಗೆ ನೋಟು ಸುರಿದರು ಸರಿ ! ಟಪಾಲಿನವರಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ ಹಂಚಿದರು ; ರೈಲಿನವರಿಗೆ 3 ಕೋಟಿ ನೋಟು ಬಟವಾಡೆ ಆಯಿತು ; ರೈತರಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳೆದದ್ದಕ್ಕೂ, ಉಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೂ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಕ್ಕೂ, ಆಹಾರವಲ್ಲದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸದೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕೂ, ಹಳೇ ಬಾವಿಯನ್ನು ಹೊಸ ಬಾವಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೈಯಿಂದ ನೀಡಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದರು. ರೂಪಾಯಿ ಅಗ್ಗವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಮೇಷ್ಟರುಗಳೂ ಕೂಡ, ಮುಷ್ಕರದ ಮಾತು ಆಡತೊಡಗಿದರು.

ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ, ಸಂಬಳ ಗಲಾಟೆ, ಚಳುವಳಿ.....ನೋಟುಗಳ ಮುದ್ರಣ ಹಂಚಿಕೆ.....ಬೆಲೆ ಏರಿತು..... ಹಾಹಾಕಾರ.....ಮುಷ್ಕರತುಟ್ಟಿ... .. ಡಬ್ಬಲ್.....ಮುದ್ರಣ.....ವಿತರಣ.....ಬೆಲೆ ಏರಿತು....

—ಗಂಗಾಧರ.

—○—

ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮಹಾಭಾರತ

ಪಾಂಡಿಗ	ಬ್ಯಾಟ್ಸ್ ಮನ್
ಪಾಂಡೀವಿ	ವಿಜಯ ಮರ್ಚೆಂಟ್
ಚೆಂಡಿ	ಬೌಲರ್
ಶಿಖಂಡಿ	ಅಂಪೈರ್
ಕ್ರಿಶ್ಣಲಸಾರಿ	ವಿಕ್ಟೆಟ್ ಕೀಪರ್
ದೌಸಾದಿ	ಎರಡೇ ಹೆಜ್ಜೆ ಓಡಿ ಬೌಲರ್ ಮಾಡುವವ
ವಿರಾಟರಾಜ	ಅವರ ಕಡೆ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್

—ಟೀಯಸ್ಸಾರ್.

ರಂಗಣ್ಣಾ !

ಭಾವ ಬಂದರೆ ಖರ್ಚು ; ಜಾವಾ ಎಂದರೆ ಕೆಚ್ಚು ;
ಗೋವಾ ಎಂಬೋದು ಪೋರ್ಚು — ಗೂಸು, ಕಾಣೋ, ರಂಗಣ್ಣಾ,
ಜಾಜಿಯ ಹೂವು ಬೆಳ್ಳಗೆ !

ಹಾರೊ ಎಂದರೆ ಪ್ಲೇನು ; ಸಾರೊ ಎಂದರೆ ವೆಯಿನು ;
ಮಾರೊ ಎಂದರೆ ಕಲ್ — ಕತ್ತೆ ಕಾಣೋ, ರಂಗಣ್ಣಾ,
ಜಾಜಿಯ ಹೂವು ಬೆಳ್ಳಗೆ !

ಬಾಣ ಹೂಡೋನು ಸೂಪರ್ ; ಪ್ರಾಣ ನೀಡೋದು ಕೂಪರ್ ;
ಜಾಣ ಎಂಬೋದು ಇನ್ನು ಜಾತಿಮೇರೆ, ರಂಗಣ್ಣಾ,
ಜಾಜಿಯ ಹೂವು ಬೆಳ್ಳಗೆ ;

ಮಕ್ಕಿ ಹಿಂದೆ ಕಾ ಮಕ್ಕಿ ; ನಕ್ಕು ಆದಾನು ಬಲ್ಕಿ ;
ಅಕ್ಕಿ ತಿಂಬೋನು ತುಂಬ ಲಕ್ಕಿ ಕಾಣೋ, ರಂಗಣ್ಣಾ,
ಜಾಜಿಯ ಹೂವು ಬೆಳ್ಳಗೆ !

ಎ. ಸಿ. ಎಂಬೋನು ಫೋಟ ; ಬಿ. ಸಿ. ಮಾಹೆಯೆ ಡೇಟು ;
ಸೀ. ಸಿ. ಮಾಡೋದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಡೀ. ಸಿ. ಸರಿ, ರಂಗಣ್ಣಾ,
ಜಾಜಿಯ ಹೂವು ಬೆಳ್ಳಗೆ !

ಕರಟ ಕೊಟ್ಟೋನು ಶತ್ರು ; ಚರಟ ಇಕ್ಕೋನು ಮಿತ್ರ ;
ಮಲಟಾವೆಂಬೋನು ಭಾರಿ ತಂತ್ರ ಕಾಣೋ, ರಂಗಣ್ಣಾ,
ಜಾಜಿಯ ಹೂವು ಬೆಳ್ಳಗೆ !

ಮುಂದಿನ ಮಂತ್ರ

(ಮುಕ್ತಾಲು) ಗಂಗೇಚ ಯಮುನೇ ಜೈವ ಗೋದಾವರೀ ಪರಸ್ವತೀ
ನರ್ಮದೇ (ಹೋಯ್ತು) ಕಾವೇರೀ ಜಲೇಸ್ತುನ್ ಸನ್ನಿಧಿಂ ಕುರು !

== ಶೇಷಮ್ಮನ ಕಾರು ==

ಶೇಷಮ್ಮ ಕಾರಿಟ್ಟಿದಾಳೆ ಎಂಬುದೇ ನಮಗೆ ಹೊಸ ಸಮಾಚಾರ. ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಅದೇ ಜಗಳ ಅವತ್ತೆಲ್ಲ. ಆತನ ತಂದೆ ತಿಗಿದುಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಅಂತ ನಾನು ; ಹೋಗೆ ! ಆಕೆ ತಂದೆ ಎಲ್ಲೋ ಹೊಡೆದಿರಬೇಕು, ಅಂತ ಅವರು. ಕಡೆಗೆ, ನಮಗೋ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ಕಂಡವರ ಕಾರಿಗೆ ನಾವು ಯಾಕೆ ಮುನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಂತ ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಂಡು ನಾವು ನಿದ್ರೆಮಾಡಿದೆವು.

‘ ದೆವು ’, ಎಂಬುದು ಸುಳ್ಳು, ಅನ್ನಿ ! ನನಗೆ ನಿದ್ರೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಎಲಾ ! ಮೆಳ್ಳಗಣ್ಣೆ ! ನಮ್ಮ ಬೀದೀಲೇ ಬೆಳೆದು, ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕಲ್ಲಾಟ ಆಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ನನ್ನ ಹಾಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸೀನೂ ಪಾಸಾಗದೆ, ನಿನಗೆ ಈಗ ಇಷ್ಟು ಕೋಡು ಬೆಳೆಯಿತೆ ? ನಿನ್ನ ಜವಾನನ್ನ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಕಾರ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಅಂತ ಹೇಳುವಷ್ಟು.... ಇರಲಿ ! ದೇವರಿದಾನೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೂ ! ಎಳೆ ಕುರು ಹುಣ್ಣಾಗದೆ ? ಇವರ ಜಾತಿ ಕುಲ ಗೋತ್ರ ಮರೆತು, ಇವರ ಗುಣ ಡಿಗ್ರಿಪಗ್ರಿಗಳನ್ನೇ ಗಣಿಸಿ, ಯಾರಾದರೂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರು ಇವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲವೆ.... ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆರೆವುಚಿ ಕೊಂಡೆ.

ಬೆಳಗಾಯಿತು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು (ಈಚೆಗೆ ಇವರೂ ಮುಖಕ್ಕೆ ಪವುಡರ್ ಬಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ..... ಸದಾ ಕನ್ನಡಿ ಬಾಚಣಿಕೆಗಳು, ಜೋಬಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತವೆ) ಹಜಾರದಲ್ಲೇ ನಿಂತಿದ್ದೆವು. ಭರ್ಜರಿ ಊಟ ಕಾದಿದೆ ಅನ್ನುವಾಗ ಯಾವ ಮಂಕೆ ತಾನೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿಯಾಳು ? ಬರೀ ಕಾಫೀನೇ, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆಧಾರ.....ಆಗಾಗ ತಾಳಾನೂ !.....

ದೂರದಿಂದ ಕಾರು ಸದ್ದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಲೂ ಪರದಾಡುವುದು, ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ಕೊರಗಾಡುವುದು.... ಹೀಗೆ, ಹತ್ತೂವರೆಗೆ ಬಂತು.....ಹನ್ನೊಂದೂ ಆಯಿತು. ಎರಡುಮುಳ್ಳೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಕೈಜೋಡಿಸಿದ್ದೂ ಆಯಿತು.....

ಆಗ, ಒಂದು ವಾಹನಹೌದು ! ಕಾರು .. ನಮ್ಮ ಬೀದಿಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಇಂಥದೊಂದನ್ನಾದರೂ ಇಡುವ ಯೋಗ ಇರಬಾರದೆ ಜಾತಕದಲ್ಲಿ, ಅಂತ ಸಿಂಹ ಮೇಷ ಎಣಕೆ ಹಾಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಿದೆ. ಎರಡು ಮನೆ ಆಚೆ, ಎಣ್ಣೆಹೊಗೆ ಉಗುಳುತ್ತ, ಕಾರು ನಿಂತಿತು. ಕೈಚಕ್ರದ ಹತ್ತಿರದಿಂದ

‘ ಕೆದರುಕೂದಲ, ಹೆದರು ನಡಿಗೆಯ, ಕೆಸರಿನುಡಿಗೆಯ, ಮುಕ್ಕಾಲು ಮುದುಕ’
ನೊಬ್ಬ ಕೆಳಗಿಳಿದ.

ನಾವು ಅನುಮಾನ ಬಿಗುಮಾನ ಭಯ ಸಂಕೋಚ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಿಂದ
ಅದನ್ನು ಸವಿಾಪಿಸಿದೆವು. ಆಗ ಅದು ಪಳಗದ ಕಾಡುಗೂಳಿಯಂತೆ ಗುಟುರು
ಹಾಕುತ್ತ ಹ್ರೀತ್ಕಾರಮಾಡಿ ಠಪ್ ಠಪ್ ಎಂದು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು.

ನಾನು ಒಳಗೆ ಬಗ್ಗಿನೋಡಿದೆ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲದ ಕಪೋತಿ ; ಶ್ಲೇಷ್ಮತುಂಬಿದ
ಶ್ವಾಸನಾಳ ; ಎದೆ ಸೀಳಿದರೆ ಎರಡು ಪ್ಲಗ್ಗಿಲ್ಲ ; ಕಸ ಗುಡಿಸಿ ಕಲ್ಪಾಂತಗಳಾಗಿವೆ ;
ಹರಿದ ಹಾರನ್ನು ; ತೇವೆಯ ಟಯರು ; ಸೋರುವ ಸೂರು ; ಒಡೆದ ಕನ್ನಡಿ ;
ಭಗವಂತನೇ ಬ್ರೇಕು ; ಗಿಯರಿಗೆ ಗೋವಿಂದನೇ ಶರಣು ; ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲೂ ಸ್ವಪ್ನ
ಮುಖ ನೋಡಿಲ್ಲ. ವೆಟ್ರೋಲ್ ತುಂಬುವ ಪಾತ್ರೆ ತೂತು ಬಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು
ಗ್ಯಾಲನ್ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಳವಿಲ್ಲದ ಡಬ್ಬಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ಮುಂದಿನ
ಸೀಟಿನ ಮೇಲು ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಗಿದುಕಟ್ಟಿ ಕೊಳವಿಯೊಂದರ ಮೂಲಕ
ಎಂಜಿನ್ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹುಯ್ಯುವ ನವವಿಧಾನ. ಮುಂದಿನ ಸೀಟನ್ನು ಕಿತ್ತು,
ಹೊರಗೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ‘ ಬನ್ನಿ, ಅಮ್ಮ, ಒಳಗೆ ’ ಎಂದು ಸಾರಥಿ ಸುಸ್ವರದಲ್ಲೇ
ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ. ವೆಂಕಟರಮಣನನ್ನೇ ನೆನೆದು ಒಳಗೆ ತಲೆ ಇಟ್ಟೆ. ಅಂಬೆ
ಕಾಲಿಕ್ಕುತ್ತ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದೆ. ದಾರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಎದ್ದುನಿಂತು ಸೀರೆಯಸೆರಗೆನ್ನು
ಹಿಡಿದೆಳೆವ ಮೊಳೆಗಳು. ಆ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ, ಅದರ ಒಳಗಿಂದ ತಂತಿ ಸುರುಳಿ
ಗಳೆಲ್ಲ ಹೊರಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ಪೀಡಿಸಿದವು. ಹೇಗೋ ಆ ಅನಾಹುತ ಪೀಠಿಕಾ
ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂತೆ.

ನನ್ನ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಸಿಗರೇಟೆಂದರೆ, ಸಪ್ತನಾಡಿ. ಕಾಲೇಜಲ್ಲೋದು
ವಾಗ ಯಾರೋ ದುರಾತ್ಮರು ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ಕಡ್ಡಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಉರಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ
ರಂತೆ! ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ‘ ನೀನಾಯಿತು, ನಿನ್ನ
ಶೇಷಮ್ಮನಾಯಿತು ’ ಎಂದು ಗೊಣಗುತ್ತಾ, ಅವರು ಬೆಂಕಿ ಕಾರಿದರು. ಹೊರ
ಗಿದ್ದ ಸೀಟನ್ನು ಒಳಗಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದರು. ‘ ಹೋಗಿ ಸೇರಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಂತಿಕೊಡು’
ಎಂದು ನಕ್ಕರು ಅಂತೂ, ಚಕ್ಕರು, ಪ್ರಾಣ !

“ ಕೊಂಚ ತಳ್ಳಿಬಿಡಿ, ಸ್ವಾಮಿ ” ಎಂದು ಸಾರಥಿ ಅಂಗಲಾಚಿದರು. ಕೊನೆಯ
ಮನೆ ಎದುರಿಗಿನ ಕೊಳಾಯಿ ತನಕ ಅವರು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಯಿಸಿದರು. ಆ ಕಾರೋ,
ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಗಣ್ಯ ! ದೇವರ ಸ್ಮರಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶೇಷ
ಮ್ಮನ ಕಾರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುರಿನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ನಿಂತಿತು.
ಹು ಹು ಹು ಹು ಹುಂ. ಹುಂ.. ಹುಂ, ಅಂತ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತ ಉದ್ದಕ್ಕೂ

ಕಪಿಸುತ್ತು ಸಿಟ್ಟುಮಾಡುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಏನೋ ಒಂದು ತರಹದ ಮೂರ್ಛೆ ಬಡಿದು ಬಿಡುವುದು. ಸರಿ ! ಆದರೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ನೀರುಬಿಟ್ಟು ಗಂಟಲುಚುಚ್ಚಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಚಕುಳಿ ಇಟ್ಟು, ಒಳ್ಳೆ ಮಾತು ಹೇಳಿ, ಬೈದು, ನಾಲ್ಕು ಬಿಗಿದು, ಮುಂದಿನಿಂದ ಎಳೆದು, ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಳ್ಳಿ, ವೆಟ್ಟೋಲೊಂದಿಷ್ಟು ನಾವೇ ಹೀರಿ ತೋರಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಓಡಿಸಬೇಕು.

ಪಂಪು ಮಾಡಿ ಕಸತೆಗಿಯುವಾಗಲೆಲ್ಲ, ಗಾಳಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದು ಮುಚ್ಚಳ ವಿಲ್ಲದ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಗಿಂದ ಗುಳಕ್ಕನೆ ಎಣ್ಣೆ ಎದ್ದು ನನ್ನ ಮೈಮೇಲೆಲ್ಲ ಅಪಾಯದ ಅಭಿಷೇಕ ! ಕಚಕ್ಕನೆ ಗಾಡಿ ಹಳ್ಳ ಹಾದಾಗ, ಅರ್ಧ ಶೀಷೆ ಎಣ್ಣೆ ನನ್ನ ಸೀರೆಮೇಲೆ! ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಮೇಲೂ ಉರಿದು ಬೀಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡೆ.

ಪೂರ್ಣಯ್ಯನ ಭತ್ತದ ಹತ್ತಿರ ಅದು ಪೂರ್ಣವಿರಾಮಾನೇ ಹಾಕೆಬಿಟ್ಟಿತು. ನಾನು ಅಲ್ಲೇ ರಸ್ತೆಗಿಳಿದೆ. ಶೇಷಮ್ಮ ಅಲ್ಲಿಗೇನೆ ನಾಲ್ಕು ಜವಾನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಳು ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಕಾರನ್ನೂ ನನ್ನನ್ನೂ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ' ಕಾರ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ' ಎಂದು ಇವಳು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಬಿಡುತ್ತಾಳೋ ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಊಟವೇ ಸೇರಲಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಃ ಅವಳೂ ಆ ಮಾತೆತ್ತಲಿಲ್ಲ ! ನಾನೂನೂ, ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಹೋಗಬೇಕು, ಜವಾನ ಬರಲಿ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಕು, ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ.

“ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಿರಿ, ತಾಯಿ ! ನಾವೂನೂ ಬೇರೆ ಕಚೇರಿಗೆ ವರ್ಗ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ರಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲ ಕೆತ್ತುಹೋಗ್ತಾ ಇವೆ ” ಎಂದ— ಆ ಜವಾನ, ದಾರೀಲಿ.

....ಶ್ರೀಮತಿ ಕೇಸರಿ.

ಭಾರತೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ, ವಿದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತದ ರಾಜ ರೊಬ್ಬರು, 20,30,000 ಪೌಂಡುಗಳು ಕೊಟ್ಟು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ರಂತೆ.

—ಬೆಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿದ್ದೆ ಲಾಭ —

*

*

*

== ಬೋಳು—ಬಾಳು ==

—o—

೧

ಎಂ. ಎ. ಮುಗಿಯಿತು. ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಿತು
ಇನ್ನು ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿಕೊಂಬೆನು.

ಬೋಳು ಬಾಳನು ಬಾಳಲಾರೆನು.

ಎತ್ತ ನೋಡಿದರತ್ತ ಕಾಂಬರು—

ತೊಳೆದ ಪುತ್ಥಳಿ, ಕೊಳದ ತಾವರೆ,

ಹೊಳೆವ ಕಂಗಳ ಮಿಂಚಿಗೊಂಚಲು.

ಚೆಲುವೆಯೊಬ್ಬಳ ಹುಡುಕಿ ಬೇಗನೆ

ಬಾರೆ! ಚೆನ್ನಾ! ಎಂದು ಕರೆವೆನು.

ಯಾರ ಕೊರಳಿಗೆ ಮಾಲೆ ಹಾಕಲಿ ?

ಯಾರ ' ದೇವರು ' ಎನಿಸಿ ಮೆರೆಯಲಿ ?

ಮೂರು ಲಕ್ಷಕೆಂತಧಿಕವಿರುವರು

ಗೌಡಕನ್ನೆಯರೆಮ್ಮನಾಡಲಿ !

ಅವರಲೊಬ್ಬಳು ನನ್ನ ರನ್ನವು !

ಯಾರು ಅಕೆಯು ? ಎಲ್ಲಿ ನಲಿವಳು ?

ಅಯ್ಯೋ ! ತಿಳಿಯದು ! ತಿಳಿಯದು !

೨

ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬರಿಯ ಮೌನವು ;

ಕೊನರಲರಿಯದೆ, ಚಿಗುರ ಚಿಮ್ಮಿಸಿ,

ಒಣಗಿ ಕೊರಗಿದೆ ಪ್ರೇಮಪಾದಪ !

ಗುಡಿಸಿ ಸಾರಿಸಿ ಅಡುಗೆ ಜರುಗಿಸಿ

ಬಡಿಸಿ ತಂಬುಲ ಮಡಿಸ ಕೈಗಳ

ಬಳೆಯ ಜಣಜಣ ಮೊಳಗೆ ಕನಸಲಿ,

ಕ್ರಾವು ಬಾಚೆನು, ಸೋಪು-ಹಟ್ಟೆನು,

ನಗುವನೆಂದೋ ಮರೆತೆ ಹೋದೆನು !

ಯಾರ ಕೈಯನು ಹಿಡಿದು ಕುಣಿಯಲಿ ?

ಯಾರ ಪೂಜೆಗೆ ತಲೆಯ ತೂಗಲಿ ?

*

*

*

*

ಮೂರು ಲಕ್ಷಕಿಂತಧಿಕವಂತೆ
ಗೌಡಕನ್ನೆಯರೆಮ್ಮ ಬಳಗದಿ ;
ಅವರಲೊಬ್ಬಳು ನನ್ನ ಚಿನ್ನವು.
ಯಾರು ಆಕೆಯು ? ಏನನುಲಿವಳು ?

ಬೇಗ ತಿಳಿಸಿರಿ, ತಿಳಿಸಿರಿ.

೩

ತಿಮ್ಮಿ ಪಂಕಜ ಹೊನ್ನಿ ಶಂಕರಿ,
ನಂಟರಿಷ್ಟರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು.

ಚೌಡಿ ಶಾರದೆ ಬೊಮ್ಮಿ ಮಾಧವಿ

ಗೊಂಬೆಯಂದದಿ ತರುವರೆದುರಿಗೆ.
ಅಲೆವ ನೋಟದಿ, ಗೆಲುವ ಮಾಟದಿ.

ಜೆಲುವ ನಡೆಯಲಿ, ಕೆಲುವ ನುಡಿಯಲಿ,

ನನ್ನ ಮೆದುಳಿಗೆ ಕನ್ನ ಹೊಡೆವರು.
ಸಣ್ಣ ಮಾಲಿನಿ ಚೆನ್ನಿ-ಹೆಂಗಳು.

ಯಾರ ಕರದಲಿ ಕಡವನಿರಿಸಲಿ ?

ಯಾರ ಹೊಗಳುತ್ತ ರಾಗವೆಳೆಯಲಿ ?

* * * *

ನೂರು ಸಾವಿರಕಿಂತ ಮೂರರ
ಗೌಡ ಕನ್ನೆಯರಿರುವರಂತೆ.
ಅವರಲೊಬ್ಬಳು ನನ್ನ ಮಿಸಿಸಳು !
ಯಾರು ಆಕೆಯು ? ಯಾವ ಮನೆಯಲಿ ?—

ಹೇಳಿ ಬೇಗನೆ ! ಬೇಗನೆ !

೪

ಸಿನಿಮ ತಾರೆಯ ಮೆರುಗು ಬೀರುವ
ಅಚ್ಚ ಕೋಗಿಲೆ ಲಚ್ಚಿ—ಸರಿಯೆ ?

ದಿಡ್ಡಿ ಬಾಗಿಲ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲಿ

ಕಡ್ಡಿ ಕಮಲೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟೆ ?
ಓದು ಬರಹವ ಲೇಶಕಲಿಯದ

ಸಾದು ಬಣ್ಣದ ಸೀತೆ ? ವರಿಸಲೆ ?

೨೩

ಮೊದಲ ಸಲವೇ, ಈ ಸಿಪೀಯಸ
ಗಿಟ್ಟು ಸಿರುವಾ ಪುಟ್ಟುಗೊಲಿಯಲೆ ?

ಯಾರ ತುರುಬಿಗೆ ಹೂವ ಮುಡಿಸಲಿ ?
ಯಾರ ತಂದೆಯ ' ಮಾವ ' ಎನ್ನಲಿ ?

* * * *

ಲಕ್ಷ ಮೂರಿನಿಂ ಹೆಚ್ಚಿಗಿರುವರು
ಗೌಡ ಮನೆಗಳೆ ಲೇಡಿ ವಧುಗಳು !
ಅವರ ನಡುವೆ ನನ್ನ ಮಡದಿಯು !
ಯಾರು ಆಕೆಯು ? ಯಾವ ಪತ್ತಿಯು ?

ತಡೆಯಲಾರೆನು. ಹೇಳಿರಿ.

೫

ಖಾರವಿಲ್ಲದ ಸವೈ ಜೀವನ !
' ಸಾರ ' ಹೂಡುವೆ, ' ಸಂ 'ಗೆ ಕೂಡಿಸಿ,
ಯಾರನಾದರು ವರಿಸಿ ಬೇಗನೆ

ನಾರ ಜೊತೆಗಿನ ಹೂವಿನಂದದಿ.
ಹೆಚ್ಚು ಕಡನೆಯ ತೂಗಿ ಕುಳಿತರೆ
ಇತರ ವರಗಳು ಸುಮ್ಮನಿರುವರೆ ?

ಬೈರನೊಬ್ಬಳ ಹಿಡಿದು ತಂದನು.
ಗೌರಿಗಾಗಲೆ ಗಂಡ ಬಂದನು.
ಯಾರ ಹೊಸಲಿಗೆ ಅಳಿಯ ಎನಿಸಲಿ ?
ಯಾರ ನೊಸಲಿಗೆ ತಿಲಕ ತಿದ್ದಲಿ ?

* * * *

ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾರಿ ವಧುಗಳು
ಗೌಡ ಜಾತಿಲಿ ಜನಿಸಿ ಮೆರೆವರು !
ಅವರಲೊಬ್ಬಳು ಎನ್ನ ಹಬ್ಬವು !
ಯಾರು ಆಕೆಯು ? ಎಲ್ಲಿ ಆಕೆಯು ?
ತಿಳಿದರಿದ್ದರೆ, ಹೇಳಿರಿ.

[A. P. H.ನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ]

— ೦ —

ಆತ್ಮಕತೆ

ಬರೆದೆ. ಬರೆದೆ. ಬರೆದೆ. ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಬರೆದೆ. ಕೂತರೆ ನಿಂತರೆ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಗದ ' ಕ್ವಿಲ್ಲು ' ಹಿಡಿದು ಗೀಚಿದೆ. ನೂರಾರು ಪುಟ ಗೀಚಿದೆ ...ಎಳೆಂಟು ನಿಬ್ಬು ಲೇಖನಿಮರದವರೆಗೂ ಸಮೆದುಹೋದುವು. ಐದಾರು ಸೀಸೆ ಶಾಯನ್ನೂ ಆ ನೂರಾರು ಪುಟ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀರಿಬಿಟ್ಟಿತು.

ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆ ನೂರಾರು ಪುಟಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ನೂರಾರು ಪುಟ ಸೇರಿತು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಮೇಜು ಒಂದು ದಿನ ಕಾಲುಮುರಿದುಕೊಂಡು ಕುಸಿದುಬಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಕಾಗದವನ್ನೇ ' ಹಳೇಪೇಪರ್ ' ಖಾಲಿ ಶೀಶಾ'ದವನಿಗೆ ಮಾರಿ ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂದರು. ನಾನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆಯೇ ? ನನ್ನ ಕೈಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇತರರು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ? (ಈಗೇನೋ ಅನ್ನಿಸತ್ತೆ : ನಾನೇ ಆಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಅಂತ. ಕಡೆಗೂ ಇತರರೇ ನನ್ನ ಬರೆಹಗಳನ್ನು ' ಹಳೇ ಪೇಪರ್ 'ವನಿಗೆ ಮಾರುವಂತೆ ಆಯಿತಲ್ಲಾ ಅಂತ. ಈ ' ಇತರರು ' ಸಂಪಾದಕರೂಂತ ಗೊತ್ತು ತಾನೆ ?)

ಆ ಐದಾರು ನೂರಾರು ಪುಟವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಒಂದು ದಿನ ಓದಿ ನೋಡಿದೆ. (ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾನೇನು ಬರೆದಿದ್ದೆನೋ ನನಗೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.) ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳಿದ್ದವು; ಕಿರುಕಾದಂಬರಿಗಳಿದ್ದವು ನೀಳ್ಕತೆಗಳೂ ಇದ್ದವು.

“ ಕ್ರಾಂತಿ ! ಕ್ರಾಂತಿ ! ! ಕ್ರಾಂತಿ ! ರೈತ ! ರೈತ ! ! ರೈತ !
ಆಗಲಿ ! ಆಗಲಿ ! ! ಆಗಲಿ ! ಕೂಲಿ ! ಕೂಲಿ ! ! ಕೂಲಿ !
ಸಾಯಲಿ ! ಸಾಯಲಿ ! ! ಸಾಯಲಿ !—೧ ರೈತ ! ರೈತ ! ! ರೈತ !—೨
ದುಡಿ ! ದುಡಿ ! ! ದುಡಿ !
ಕಡಿ ! ಕಡಿ ! ! ಕಡಿ !
ಮಡಿ ! ಮಡಿ ! ! ಮಡಿ !—೩ ”

ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕವನಗಳಿಗಿಂತೂ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. “ ತೆಗೆಯಬೇಡ ಸಾಲ ! ಅದು ಒಂದು ಶೂಲ ! ಹಾಕು ನೀನು ತಾಳ ! ಬಸವನೊಡನೆ ಬಾಲ || ” ಮೊದಲಾದ ಶಿಶುಗೀತೆಗಳು ನೂರಾರು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚು (ಹುಚ್ಚೇ ಅದು ?) ನನಗೆ ಹತ್ತಿದ್ದು ಈ ಹತ್ತಾರು ನೂರಾರು ಪುಟಗಳನ್ನೂ ತುಂಬಿದ್ದ ಅಟ್ಟ ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ

ಬಾಗಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ. ಮೇಜಿನಂತೆ ಅಟ್ಟವೂ ಎಲ್ಲಿ 'ಕೈಲಾಸವಾಸಿಯಾದೀತೋ' ಎಂದು ಮನೆಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಭಯವಾಗಿ, "ಇವು ಹೇಗಾದರೂ ತೊಲಗಲಿ. ಮನೆಯ ಮೇಲಿನ ಭಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿ" ಎಂದು ಹಾರೈಸತೊಡಗಿದರು ; ಹುಳುದೇವರಿಗೆ ಹರಕೆ ಹೊರಲಾರಂಭಿಸಿದರು ; "ನಿನ್ನ ಲೇಖನಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ ಕಣೋ! ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾಕೆ ಕಳಿಸೋಲ್ಲ ನೀನು?....ಕಳಿಸು!.... ಕಳಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಚ್ಚಾ ಗುತ್ತೆ ನೋಡು ಬೇಕಾದರೆ! ಇಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆ ಲೇಖನಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು..... ಕಳಿಸೋ....!" ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಅವಸರವನಸರವಾಗಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು. ನಾನೂ ಹುರಿದುಂಬಿಕೊಂಡೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಳಿಸಿದೆ. ಆ ತಿಂಗಳು ನಮ್ಮೂರ ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯವರ ಆದಾಯ ಎರಡರಷ್ಟಾಯಿತು. ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ಬಗ್ಗಿದ್ದ ಅಟ್ಟ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸರಳರೇಖೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂತು. ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿಗೆ ನಡೆದು ನಡೆದು ನನ್ನ ಐದಾರು ಜತೆ ಎಕ್ಕಡಗಳು ಜೊಕ್ಕಟವಾಗಿ ಸವೆದುಹೋದುವು. ಅಷ್ಟೇ ಲಾಭ. ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಾದರೂ ನನ್ನ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲೊಂದೂ ಸಹ ಪ್ರಕಟವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಮನೆಯವರು ಒಳಗೊಳಗೇ ನಗುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ನನಗೊಂದು ದಿನ ಕೇಳಿಸಿತು. ಕೋಪದೊಡನೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯೂ ಬಂತು. ಇದ್ದ ಕಾಗದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜೋಡಿಸಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೫೦ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ೩೩ ಪ್ರಗತಿ ಕವನಗಳನ್ನೂ ೨ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ ಗೀಚೆ ಹಾಕಿದೆ. ಈ ಲೇಖ ರಲ್ಲಿ ೧ ಅದರೂ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿಗನ ಕೈ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ಉಪಾಯ ಹೂಡಿದೆ.

ನನ್ನ ಲೇಖನಗಳ ಜತೆಗೆ ಸುಂದರವಾದ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನೂ 'ಜವಾಬುರಟ್ಟ'ನ್ನೂ ಇಟ್ಟೆ. ಅದು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೊ ಏನೊ ಸಂಪಾದಕರ ಶಾಯನ್ನೂ ನನಕ್ರಾ ಶ್ರುಗಳನ್ನೂ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡಕ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು, ಅಂದವಾಗಿ ಕ್ರಾವುತೀಡಿ, ಮುಖಕ್ಕೆ ಜೂರ್ಣ ಹಚ್ಚಿ, ಮಂಜು ಉಜ್ಜಿ, ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡೆ ; 'ಟಚ್ ಅಪ್' ಮಾಡಿಸಿದೆ ; ಕೆಳಗೆ 'ಲೇಖಕರು' ಎಂದು ಬರೆದೆ. ಜತೆಗೆ ನನ್ನ ಈ ಸುಂದರ ಚಿತ್ರ ವನ್ನೂ ಕಳಿಸಿದೆ. (ನನಗೆ ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದರು! ಸಚಿತ್ರಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ರಗಳ ಅಭಾವ ಅಂತ ; ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು 'ಮುಖನೋಡಿ ಮಣೆಹಾಕು ವವರು' ಎಂತ.) ಅದರೂ ಸಂಪಾದಕರೇನೂ ಜಗ್ಗಲಿಲ್ಲ.

ನಿಮಗಾಗಲೇ ಆಕಳಿಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಎರಡೇ 'ವ್ಯಾರ'ದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಳಿಸಿದೆ ; ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪುರುಷ ಸಹಜ ವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಲೇಖನ ಹೆಂಗಸಿನದಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಪಾದಕಿಗೆ

ತಿಳಿದೇ ಹೋಯಿತು. 'ಪ್ರಗತಿ, ಪ್ರಗತಿ!' ಎಂಬ ಆವೇಶಪೂರ್ಣ ಲೇಖನ ಬರೆದೆ. 'ಮಡಿ, ಮಡಿಸಾಹಿತ್ಯ!' ಎಂದು ಕೂಗಾಡಿದೆ. ಕಡೆಗೆ, "ವಿಗತಿ! ವಿಗತಿ! ಪ್ರಗತಿ ನಮಗೆ ಬೇಡ! ವಿಗತಿಯೇ ಬೇಕು!" ಎಂತಲೂ ಎಂದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಗತಿ ಪ್ರಗತಿಗಳ ಕೂಗಾಟದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಲೇಖನದ ಗತಿ ನಿರ್ಗತಿಯಾಯಿತು.

ಹೋಗಬೇಕೇ?.....ಒಂದೇ ಮಾತು.

ಈಗೀಗ 'ಏಕಾದಶಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಲೇಖನಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಯಾಕೆ ಗೊತ್ತೆ? ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಗುಟ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಅದರ ಸಂಪಾದಕ ನಾನೇ. ನಮ್ಮ ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಯೊಬ್ಬರು ನನ್ನ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಓದಿಬಿಟ್ಟು ಪರಲೋಕವಾಸಿಯಾದರು. ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ನನಗೇ ಬಂತು ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲ. ನನ್ನ ಲೇಖನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ದಾರಿ ಎಂದು ನಾನೂ 'ಏಕಾದಶಿ'ಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲೂ ನನ್ನದೇ ಬರಹಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕ ಲೇಖಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಏಕಾದಶಿ; ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ದ್ವಾದಶಿ!

ಈಚೀಚಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೊಸಹೊಸದಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರ ಕಾರಣ, ನನ್ನಂತಹರು ಹೆಚ್ಚಿರುವುದೇ ಇರಬಹುದೆ?

[ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ದಿಟ—ಸಂ.]

—ಅಕ್ಕೂರ

ವ್ಯಯನಾನು ಸಂವತ್ಸರದ

ಗಣಪತಿಯನ್ನು ವೃಕೋದರ ಅನ್ನುವುದರ ಬದಲು ತಳೋದರ ಎನ್ನಬಹುದೆ?

ಗಣಪತಿಗಿಂತ ಅವನ ವಾಹನ ಮೂಷಕ ಹೆಗ್ಗಣವಾಗಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ತ್ರಿವರ್ಣ ರಂಜಿತ ಉಡುಪನ್ನು ಎಂದಿನಿಂದ ಧರಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದು?

ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ಕೇರಿಯ ಗಣಪತಿ ಕಡುಬಿನ ಬದಲು ಸುತ್ತಿಗೆ

ಕುಡುಗೋಲು ಹಿಡಿದಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವೇ?

ನಮ್ಮ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜತೆ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಳೆಸಿದರಲ್ಲಾ

ಗಣಪತಿಯನ್ನಾ - ಇದು ಏಕೆ?

ಗಣಪತಿ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲಾ ದಂಡಪಾಣಿಗಳಾಗಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಚಕ್ರ - ಕಡುಬು ಇವುಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಚರಕ ರೇಷಕಾರ್ಡ್

ಇವುಗಳನ್ನು ಗಣಪತಿಯ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಜವೇ?

—ಎಂದು 'ನಶೇಲ' ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ,

ಒಂ ದು ಪ ತ್ರ

— 0 —

ಶ್ರೀಮಾನ್, “ಕೊರವಂಜಿಯ”, ಸಂವಾದಕರಲ್ಲಿ, ಬಾಲಕ ತಸಿಧರನು ಮಾಡುವ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು.

ಮಹನೀಯರೆ ! ನಾನು ತಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಾಸಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಫಟನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಫಟನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಾರದು ! ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರ ಬಾಘವೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಮಾನ್ಯ ತಮಗೆ ಖಟನವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು ! ಬೇರೆ ಹಲವು ವಾರ್ಷಿಕ, ಮಾಸಿಕ, ವಾರಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ತಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಬಾಲಕರ ಬಾಘವನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೂ ಸಹ ಮಾನ್ಯ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಅಳಲುಸೇವೆ ಮಳಲು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದಲೇ ನನಗೆ ಈ ಸದವಕಾಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನನ್ನನ್ನು ಕೃತಕೃತ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪ್ರಿಯ ವಾಚಕ ಮಹನೀಯರನ್ನೂ ನನ್ನ ಸೇವೆಯಿಂದ ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆ ವೆನಾದ್ದರಿಂದ, ತಮ್ಮ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯ ವಾಚಕ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಈ ವಿಶಯದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ

ಈ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಂಶಸ್ತೀರಗಳ ನ್ಯಾಯಗಳಂತೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕಾಗದ ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ ಜವಾಬು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಇನ್ನೇನೂ ಅತಿಷಯವಿಲ್ಲ.

ಇಂತೀ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು,

—ಬಾಲಕ ತಸಿಧರ.

೪ ರೇಷನ್ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ೪

ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಿದ್ದು ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ಗೇಣು ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ||ಪ||

ಲಿಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ನಂಬ್ರಗಳ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು
ಖಾಲಿ ನಗೆ ಬೀರಿದ್ದು—ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ಗೇಣು ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ||೧||

ಜಾತಿ ಭೇದ ಪುರಾಣ, ಗೋಳು ಪಂಚಾಂಗ ಹೇಳಿ
ಕಾಲು ಹಿಡಿದುದೆಲ್ಲ—ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ಮಿಲ್ಲು ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ||೨||

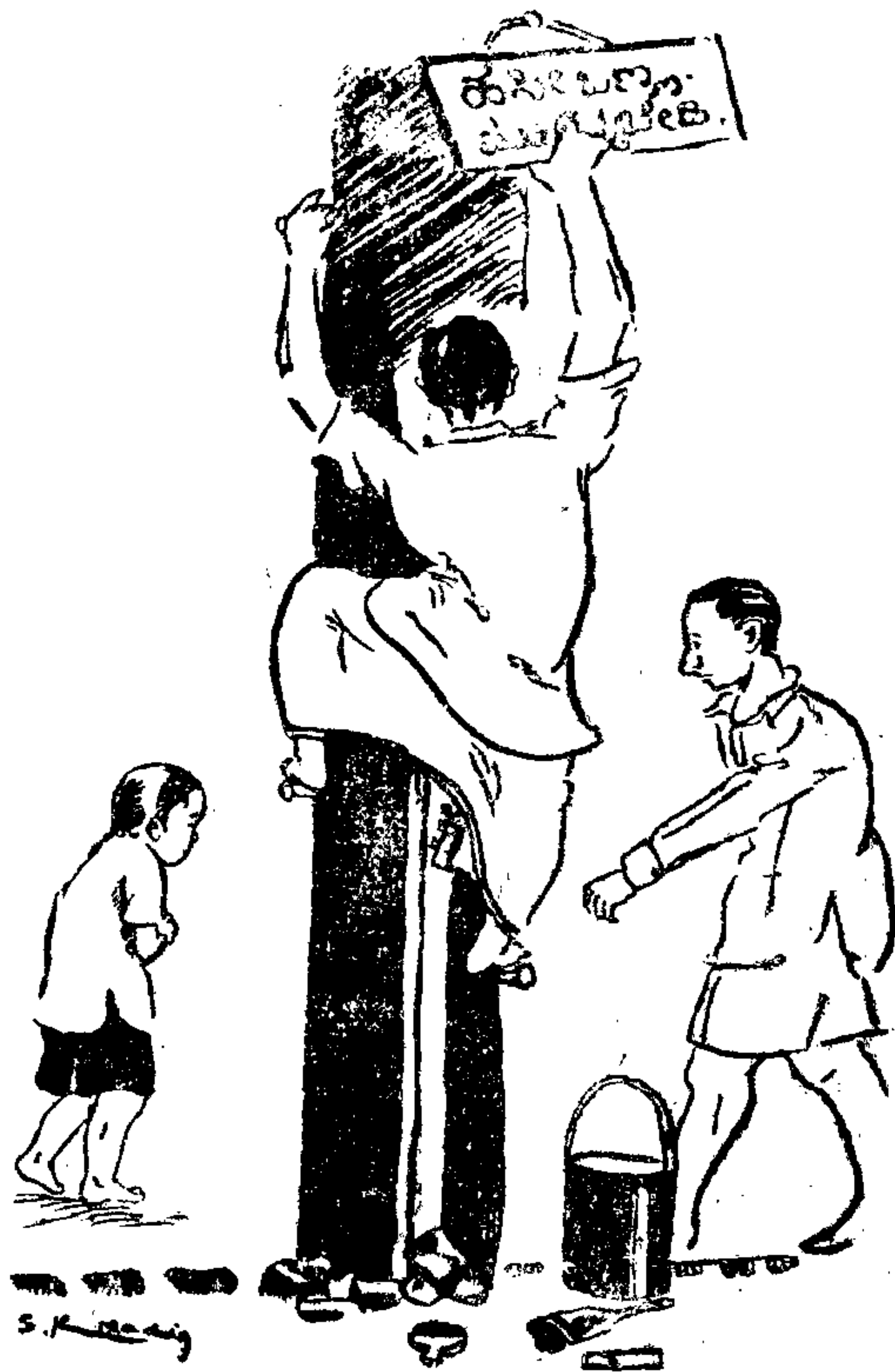
ಅನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ, ಕೊಟ್ಟು ಮಂದಿಯ ಸೇರಿ
ನಾನಾರೇಷಣಕೊಂಡದ್ದೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ಮಿಣಕು ಬುಡ್ಡಿಗಾಗಿ ||೩||

ಕಂಟಕತನದಿಂದ ಕದ್ದು ಹಣವ ನೀಡಿ
ಕುಂಟುನೆಪ ಹೇಳಿದ್ದು, ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ದವ್ವ ಜೋಳಕಾಗಿ ||೪||

ನಂಟರಿಷ್ಟರ ಕರೆಸಿ ಭಂಡಲೆಕ್ಕ ಹದಮಾಡಿ
ನಷ್ಟಮಾಡಿದ್ದು, ನಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಸೇರು ಸಕ್ರೆಗಾಗಿ ||೫||

ಹೊಡೆದು ಕೂಡಿ ಟೋಟಲ ನಿಳಿಸಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ
ತಿದ್ದಿ ಬರೆದದ್ದೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ, ಎಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ||೬||

—ಅಚ್ಚಪ್ಪ.

—|| ಮು ಕ್ತಾ ಯ ||—

— ೦ —

ಚರಾಕೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 100 ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರು, 51 ಉಗ್ರಪಕ್ಷದವರು, 49 ಮಂದಪಕ್ಷದವರು. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಉಗ್ರ. ಉಗ್ರದವರೇ ಅಡಳಿತದ ಸೂತ್ರ, ದಾರ ಆದರೂ, ಮಂದದವರು ಮಸಲತ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೂಡಲೆ, ದಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ದೂರು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಉಗ್ರದವರು, ಜಾರಿದವರ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚಿ, ಬೊಗಳುವ ಬಾಯಿಗೆ ಕಡುಬು ತುರುಕಿ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬಲವನ್ನು ಉಳಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿಯ ಎಳೆದಾಟ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆವರೆ ನಡೆಯಿತು. ಮೊನ್ನೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಷಮಿಸಿತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಸಂಜೆ 5 ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ 4 ಉಗ್ರದವರ ಪತ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಹೇಳಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಅವರು. ಕೃತ್ಯ ನಡೆದ ಅರೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಮಂದಪಕ್ಷದ 7 ಜನರು ರೈಲು ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಸಿಕ್ಕಿ ಕಂಬಿ ಪಾಲಾದರು. ಮಂದಪಕ್ಷದ ವೈದ್ಯರೊಬ್ಬರ ಚಿಕಿತ್ಸಾಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಮೂವರು ಉಗ್ರರು ಶಾಶ್ವತ ನಿರೋಗತೆಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೆರಳಿದ ಉಗ್ರಮಹನೀಯರು ವೈದ್ಯನ ನಂಟರಿಷ್ಟರಾದ ನಾಲ್ಕು ಮಂದಪಕ್ಷದವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವರನ್ನು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆಯುವಂತೆ ಬಲವಂತಿಸಿದರು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ, ಮಂದ ಮಂದಿ 6 ಜನ ಉಗ್ರವಾದಿಗಳಮೇಲೆ ಸಖತ್ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿಸಿ ಲಾಕಪ್ಪಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿದರು ಮಂದರಲ್ಲ ಅತೀ ಮಂದರಾದ 7 ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಕೊಡಿಸಿ, ರಾಜಿನಾಮೆ ಪಡೆದರು. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಮಂದಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತದ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ ವಿಧಾನ ನೋಡಿ, ಎಚ್ಚಿತ್ತು, 5 ಜನ ಉಗ್ರಮಂತ್ರಿಗಳು ದೇಶಾಂತರ ಹೊರಟರು. ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ರೈಲುಸ್ವೇಷನಿಗೆ ಉಗ್ರದವರೂ, ಉಗ್ರದವರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮಂದದವರೂ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗಲಭೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ 9 ಜನ ಮಂದರೂ 10 ಉಗ್ರರೂ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಉಳಿದವರು 23 ಉಗ್ರ ; 22 ಮಂದಸದಸ್ಯರು! ದಿನವೆಲ್ಲ ಒಂದೇಸಮನೆ ಭಾಷಣ ಘೋಷಣಗಳನ್ನು ಕೂಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಉಗ್ರಸದಸ್ಯರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದರು. ಮಂದ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ರಾತ್ರಿ 10 ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜೋಯಿಸರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಜಾತಕ ನೋಡಿಸಿದರು. “ಆಸನ್ನ ಮರಣಯೋಗ ” ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ 5 ಜನ ಸಾಕಪ್ಪ ಅಂತ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಕೂತರು. “ಕಂಕಣ ಯೋಗ ” ಎಂದು ಜೋಯಿಸರು ಹೇಳಿದ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಬೇಡಿ ಭಯದಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹೊರಟರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಯಾರೋ ಇಗದ್ಗುರುಗಳು 5 ಉಗ್ರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ

ರದ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿ, ರಾಜನಾಮೆಯೇ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಎಂದು ವಿಧಿಸಿದರು. ಉಗ್ರದವರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಲಿಲ್ಲ. ದೂರದ ಬೊಂಬೂನಗರನ, ಹಲವು ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಗಳಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಕರೆಯೋಲೆ ತಂತಿಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಿ, ಅವರ ಪ್ರೇಮಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ 8 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದ ರೈಲಲ್ಲೇ ಸಾಗಿಸಿದರು. 8 ಜನ ಮಂದಭಾಗ್ಯರು ಬೊಂಬೂನಗರಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ, 9 ಜನ ಉಗ್ರದವರೂ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಆಸ್ಥಳ ಸೇರುವಂತೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿದರು.

ಬೆಳಗ್ಗೆ 8 ಗಂಟೆಗೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಭೆ! ಆದರೆ, ಇಬ್ಬರು ಮಂದದವರು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಏಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಅಲಾರಂ ಗಡಿಯಾರಗಳ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಉಗ್ರದವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮಂದದವರ ತುಂಟರು 3 ಉಗ್ರದವರ ಕಾರುಗಳ ಟೈಯರ್ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉಗ್ರಪಕ್ಷದ ಬುದ್ಧಿವಂತನೊಬ್ಬ, “ಈ ದಿನದ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ” ಎಂಬ ಸುಳ್ಳು ಜಾಹಿರಾತನ್ನು ಕೃತಕ ಪೋಸ್ಟಾಮ್ಯಾನ್ ಮೂಲಕ ಹಂಚಿಸಿ, 4 ಮಂದದವರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕುಕ್ಕುರಿಸಿದ. ಮಂದ ಪಕ್ಷವಾತಿ ಹಾಕಿದ್ದ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯಮೇಲೆ ಜಾರಿ ಉಗ್ರ ಪಕ್ಷವಾತಿ ಒಬ್ಬ ಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡ.

ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ, ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೋರಂಸಾಲದೆಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಕೂರಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಕೈಕೈ ಮಿಲಾಯಿಸಿತು. ಮೂವರೂ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದರು——ಜವಾನ ಬಂದು ನೋಡಿದಾಗ!

—ರೇವಣ್ಣ.

“ಕಂಡಕ್ಕರೆ! ಒಂದು ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಸೀಟ್ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೇನು?”

*

*

*

“ವಿ. ಸೂ: ಈ ದಿನದ ಮಾರ್ನಿಂಗ್ ಸೋ—೧೨-೨೦ಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ”

*

*

*

“ನಮ್ಮ ಕೋಮಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿಡ್ಯಾವಂತನೂ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ನಮಗೆ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಪದವಿ ದೊರಕಲೇ ಬೇಕು;” (ಭಾಷಣ).

*

*

*